OPPILAITOSYHTEISTYÖ KYMENLAAKSOSSA

-opas yrityksille

Oppilaitosyhteistyön käsikirja yrityksille

Oppilaitosyhteistyö Kymenlaaksossa -oppaasta löydät kiteytetysti opiskelijayhteistyön vaihtoehdot, oppilaitosten asiantuntija-, tutkimus- ja tuotekehityspalvelut ja mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen. Kysymykset ohjaavat pohtimaan jokaista aihealuetta ja yrityksesi oppilaitosyhteistyötä. Oppaan avulla teet yrityksellesi konkreettisen suunnitelman, jonka viet käytäntöön yhdessä oppilaitosten kanssa.

Oppaan toteutuksessa ovat mukana Kouvolan Ammattiopisto Oy Eduko, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk, Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä EKAMI, Kaakkois-Suomen TE-toimisto, Kymenlaakson kauppakamari ja Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston (LUT-yliopisto) Kouvolan yksikkö. Tämä on oppaan toinen versio. Alkuperäisen oppaan toteutukseen olemme saaneet avustusta William ja Ester Otsakorven Säätiöltä. Toivomme, että opas auttaa yhteistyön aloittamiseen, kehittämiseen ja yhteiseen toteuttamiseen.

Toimittajat

Jokela-Ylipiha Annu

Heimonen Tomi

Järvinen Antero

Kallio Outi

Kantola-Pakkanen Sirpa

Kirjavainen Marika

Ollikainen Minna

Rintala Susanna

Urpalainen Mika

Vilén Heta

Wörlin Anna-Maija

SISÄLLYSLUETTELO

	WILLIAM JA ESTER OTSAKORVEN SÄÄTIÖ	6
1.	KESÄTYÖPAIKAT	7
2.	HARJOITTELU JA TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMINEN	10
3.	OPPISOPIMUSKOULUTUS	14
4.	NÄYTÖT	16
5.	OPISKELIJAPROJEKTIT	18
6.	OPINNÄYTETYÖ	20
7.	TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOTOIMINTA SEKÄ ASIANTUNTIJAPALVELUT	23
8.	HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN	27
9.	TE-TOIMISTO TUKEE OSAAMIS- JA OSAAJATARPEISSA	29
10.	OPETTAJIEN TYÖELÄMÄJAKSOT	30
11.	KANSAINVÄLISET OSAAJAT	32
	YHTEYSTIEDOT	35

PÄÄKIRJOITUS

PIDETÄÄN YHDESSÄ HUOLTA OSAAMISESTA

Osaava työvoima on yrityksen menestyksen olennainen peruspilari. Meidän kaikkien kymenlaaksolaisten toimijoiden tulee edelleen kehittää yhteistyötä ja toimenpiteitä, joiden avulla pystymme turvaamaan ammattitaitoisen työvoiman riittävyyden maakunnassamme.

Oppilaitosyhteistyö on tärkeä osa yritysten osaamisen kehittämisen kokonaisuutta. Tämä opas on laadittu tietopaketiksi yrityksille ja opiskelijoille ja sen tavoitteena on aktivoida alueemme yrityksiä lisäämään yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa. Yrityksissä on jo pitkään tiedostettu haasteet juuri kullekin alalle sopivien osaajien rekrytoinnissa. Tähän haasteeseen etsitään ratkaisuja hyvin käytännönläheisellä tavalla.

Oppaaseen on koottu konkreettisia ja monipuolisia esimerkkejä eri toimintamalleista. Kannustamme yrityksiä tutustumaan eri malleihin ja löytämään juuri itselleen parhaiten sopivan toimintatavan. Voimme kaikki yhdessä vaikuttaa siihen, millaisia mielikuvia opiskelijoille syntyy yrityksistä, työelämästä ja toimialoista. Yhteisenä tavoitteenamme on alueella koulutettujen osaajien jääminen maakuntaamme, kuin myös muualta tulevien osaajien houkuttelu.

Monipuolinen työpaikka- ja koulutustarjonta ovat avainasemassa, kun osaavat ammattilaiset tarkastelevat maakuntamme veto- ja pitovoimaa. Lisäksi Kymenlaakson ja koko Kaakkois-Suomen alueella opiskelee merkittävä määrä kansainvälisiä opiskelijoita, joiden osaaminen ja kansainväliset suhteet tuovat tärkeää lisäarvoa etenkin vientiyrityksille. Heidän sitouttamisensa alueeseen ja sen yrityksiin on entistäkin tärkeämpää.

Alueemme oppilaitokset ovat tehneet tiivistä ja hyvää yhteistyötä toistensa ja yritysten kanssa oppaan laatimiseksi ja päivittämiseksi. Tästä tietopaketista kannattaa ottaa hyöty irti!

Kymenlaakson kauppakamari
Marika Kirjavainen
Toimitusjohtaja

WILLIAM JA ESTER OTSAKORVEN SÄÄTIÖ

William ja Ester Otsakorven Säätiö edistää ja tukee Kymenlaakson sekä Pohjois- ja Etelä-Karjalan maakuntien alueella koulutusta ja yritystoimintaa monipuolisesti. Säätiö pyrkii parantamaan maatalousyrittäjien sekä pienteollisuutta, keskisuurta teollisuutta, kauppaa ja palveluammatteja harjoittavien yrittäjien toimintaedellytyksiä myöntämällä halpakorkoisia lainoja. Säätiö voi halutessaan, yrittäjyyden merkityksen korostamiseksi, myöntää sopivaksi katsomalleen henkilölle tai henkilöille Otsakorven palkinnon.

Säätiö avustaa mainituilla seuduilla opiskelevia henkilöitä pääsemään osallisiksi tietopuolisesta ja ammatillisesta koulutuksesta ammattioppilaitoksissa ja -korkeakouluissa sekä aikuisopistoissa. Säätiö tukee tällaisessa koulutuksessa olevia ja tällaisen koulutuksen jo saaneita ammatillisissa opinnoissa ulkomailla apurahojen muodossa. Lisäksi säätiö tukee edellä mainittuja oppilaitoksia myöntämällä niissä työskenteleville opettajille ammatillisten valmiuksien kehittämiseen tarkoitettuja apurahoja sekä tukemalla niiden opetustoimintaa ja opetussisältöä kehittäviä hankkeita. Säätiö tukee myös ammattikorkeakoulujen opettajien yliopistollisia jatko-opintoja.

Työryhmä kiittää William ja Ester Otsakorven Säätiötä saamastaan tuesta oppaan ensimmäisen version toteuttamiseen.

Lisätietoja: *otsakorpi.fi*

1 KESÄTYÖPAIKAT

Vuoden alku on paras aika kesätyöntekijän rekrytoimiseen. Kesätyöntekijän rekrytoimista ja kesätyöpaikkailmoituksen laatimista helpottaa selkeä suunnitelma:

- Kuinka monta palkataan?
- Mihin tehtävään palkataan?
- Mitä vaatimuksia asetetaan?
  (aikaisempi kokemus ja muut oleellisemmat ominaisuudet)
- Mistä oppilaitoksesta, miltä linjoilta ja vuosikursseilta palkataan?
- Paljonko maksetaan palkkaa? (tuntipalkka vai kuukausipalkka)
- Mitä muita etuja tarjotaan?
- Milloin työsuhde alkaa ja päättyy?
- Mitä työaikaa sovelletaan?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?

EROTTUVALLA HAKEMUKSELLA LÖYDÄT PARHAAT OSAAJAT KESÄTYÖHÖN!

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa Xamkissa, Kouvolan Ammattiopisto Oy Edukossa ja Kotkan Haminan Seudun koulutuskuntayhtymässä Ekamissa on käytössä Tiitus-palvelu, jonne kesätyöpaikkaa tarjoavat organisaatiot voivat ilmoittaa maksuttomasti opiskelijoille avoimista kesätyöpaikoista.

Xamkissa palvelu on nimetty Xamk Duuniksi: oppilaitos.tiitus.fi/xamk
Edukossa palvelu on nimetty Eduko Tiitus: oppilaitos.tiitus.fi/eduko
Ekami palvelu on nimetty Ekami Tiitus: oppilaitos.tiitus.fi/ekami

Palvelussa tavoitat oppilaitosten opiskelijat yhdellä ja samalla kesätyöpaikkailmoituksella

Opiskelijoille tarjottavista kesätyöpaikoista voi myös ilmoittaa:

- Eduko Jani Nurmi (jani.nurmi@eduko.fi) tai tyoelamapalvelut@eduko.fi.
- Eduko Johanna Pitkänen (johanna.pitkanen@eduko.fi)
- EKAMI Simo Paananen (simo.paananen@ekami.fi)

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat ovat kesätyössä usein koulutus- tai oppisopimuksella. Niistä lisää oppaan seuraavassa luvussa, 02 Opiskelija Työelämässä.

Rekrytapahtumaan osallistuminen on loistava mahdollisuus organisaatiolle tulla tunnetuksi opiskelijoiden keskuudessa. Kaikki Kymenlaakson alueen oppilaitokset järjestävät rekrytapahtumia räätälöidysti yritysten tarpeisiin. Olethan yhteydessä näistä! Yhteystiedot löydät oppaan viimeiseltä sivulta.

Räätälöityjen rekrytapahtumien lisäksi Xamk järjestää vuosittain Työelämäpäivät / Worklife Boom – tapahtuman: www.xamk.fi/yrityksille/worklife-boom/

Huom.
Aktiivinen tiedottaminen kesätyöntekijärekrytoinnin vaiheista ja tuloksista auttaa luomaan positiivista työnantajamielikuvaa.

Huomioi alle 18-vuotiaiden kesätyöhön ja työntekoon liittyvät laissa säädetyt työajat, työtunnit ja työn sisältö.
finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930998

TUOREET OSAAJAT UUDEN TEKNIIKAN LÄHETTILÄINÄ

Fimpec Oy palkkaa joka kesä töihin toisen tai kolmannen vuoden insinööriopiskelijoita. Usein kesätyötä seuraa työharjoittelu, opinnäytetyön tekeminen ja varsin usein aikaisempi kesätyöntekijä huomaakin olevansa jossain vaiheessa Fimbecin vakituisessa työssä.

”Meidän mielestämme kesätyötekijöitä kannattaa palkata, koska he ovat meille kullan arvoisia ja tuovat hyötyä yritykselle. Urapolku kausityöntekijästä vakituiseen työhön on yksi näistä hyödyistä, mutta ei ainoa”, Fimbecin markkinointi- ja viestintäpäällikkö Maiju Hirvikallio arvioi.
Hän jatkaa, että Fimbecillä on kokemusta insinööriopiskelijoista, jotka ovat vieneet hyviä kehitysideoita eteenpäin yrityksessä. He ovat tuoneet mukanaan esimerkiksi uudenlaisia toimintamalleja ja tapoja tehdä töitä, joista koko organisaatio voi hyötyä.

”Parhaimmillaan nämä tuoreet osaajat voi nähdä uuden tekniikan lähettiläinä organisaation kehittämisessä. Toisaalta kesätyöntekijälle on hedelmällistä saada oma ääni kuuluviin ja nähdä miten saa vietyä asioita eteenpäin.”
Kesätyön merkitystä korostaa se, että yleensä se kestää useita kuukausia. Tässä ajassa yrityksessä ehditään tutustua opiskelijaan ja opiskelija ehtii vastaavasti tutustua yritykseen ja talon tapoihin. Näin kesätyö madaltaa valmistumisen jälkeen kynnystä hakea yritykseen töihin ja toisaalta yrityksen kynnystä työllistää. Tärkeää Hirvikallion mielestä on muistaa, ettei kesätyöntekijän oleteta olevan valmis työntekijä, joka osaa kaikkea. Perehdyttämiseen ja kouluttamiseen tulee käyttää riittävästi aikaa.
”Yrityksen tulee osoittaa, että työntekijästä välitetään. Näin vältetään epäonnistumisen kokemuksia, jotka voivat tuoda negatiivista kuvaa työnantajasta. On mitä parhainta brändinrakennustyötä antaa itsestään hyvä kuva houkuttelevana työnantajana, sillä jokainen yritys haluaa parhaimmat markkinoilla olevat työntekijät itselleen. Ja uudet työntekijät, jotka vasta valmistuvat koulunpenkiltä ovat juuri niitä tulevaisuuden osaajia, joista tulee huippunimiä. Ainakin me haluamme olla houkuttelevin työnantaja ja kuoria kermat kakun päältä.”

Maiju Hirvikallio markkinointi – ja viestintäpäällikkö Fimbec Oy

Fimpec

Fimbec Oy on yksi Suomen johtavia, investointeihin teknisiä suunnittelu- ja konsultointipalveluja tarjoavia yhtiöitä. Toimipaikat sijaitsevat Kouvolassa, Kotkassa, Helsingissä, Jyväskylässä ja Turussa ja tytäryhtiöt ovat Pietarissa ja Tallinnassa.

2 HARJOITTELU JA TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMINEN

HARJOITTELU

Ammattikorkeakoulun opiskelijan opintoihin sisältyy käytännön harjoittelu. Tämä toteutetaan ohjatusti opiskelijan, ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteistyönä. Harjoittelun pituus vaihtelee 5 kuukaudesta 20 kuukauteen, joka on mahdollista suorittaa yhtäjaksoisesti tai lyhyemmissä osissa. Harjoitteluajaksi opiskelijan, työnantajan ammattikorkeakoulun kesken laaditaan sopimus. Harjoittelu voi olla joko palkallinen tai palkaton. Palkallisessa harjoittelussa opiskelija on työsuhteessa ja kuuluu harjoittelupaikan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin. Palkattomassa harjoittelussa opiskelija on ammattikorkeakoulun tapaturmavakuutuksen piirissä. Harjoittelun kautta organisaatiot saavat alansa uusinta oppia sekä tuoreita ideoita, näkemyksiä ja työkaluja. Harjoittelu antaa mahdollisuuden vaikuttaa tulevaisuuden ammattilaisiin ja heidän osaamiseensa. Se on hyvä keino tulla tunnetuksi työnantajana ja luoda myönteistä työnantajamielikuvaa opiskelijoille.

Harjoittelijan rekrytoimisessa on hyvä olla suunnitelmallinen ja pohtia alla olevia asioita:

- Mihin tehtäviin tarjoamme harjoittelupaikkaa?
- Kuinka pitkäksi aikaa tarjoamme harjoittelupaikkaa?
- Mistä oppilaitoksesta, koulutusohjelmasta ja vuosikurssista harjoittelija halutaan rekrytoida?
- Tarjoammeko harjoittelupaikkaa kansainväliselle opiskelijalle?
- Maksammeko harjoittelusta palkkaa, palkkiota, lounasetua tai muuta etua?
- Mitkä ovat harjoittelijan työajat?
- Kuka vastaa harjoittelijan perehdyttämisestä?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksestä ja oppilaitoksesta?

Haluatteko tarjota Xamkin opiskelijalle harjoittelupaikkaa? Tee harjoittelupaikkailmoitus Xamk Duuniin tiitus.fi/xamk/.

Huom. Jos haluat ilmoittaa ammattikorkeakouluopiskelijalle harjoittelupaikan sosiaali- ja terveysalalta, lisää harjoittelupaikkailmoitus valtakunnalliseen Jobiili-palveluun www.jobiili.fi/.

SULZERILLA ON PITKÄT PERINTEET VAHVAAN HARJOITTELIJAKULTTUURIIN JA OPPILAITOSYHTEISTYÖHÖN

Sulzer tarjoaa harjoittelupaikkoja sekä toisen asteen opiskelijoille että amk- ja yliopisto-opiskelijoille. Myös peruskoulujen ja lukioiden TET-harjoittelijoille on pyritty järjestämään tutustumisjaksoja.

Harjoittelulla on yleensä pitkä jatkuvuus ja monesti ensimmäisen harjoittelujakson jälkeen opiskelija tulee seuraavana kesänä uudelleen, mahdollisesti toiselle osastolle ja eri työtehtäviin. Kesän aikana saattaa myös löytyä päättötyöaihe organisaatiosta.

Harjoittelun kautta opiskelijat kasvavat sulzerilaisiksi ja yritys saa opiskelijoiden valmistuttu osaavaa, sitoutunutta työvoimaa, jolla on jo vankka kokemus siitä, mitä yrityksessä tehdään.

Sulzerilla on antaa harjoitteluista hyvää palautetta – opiskelijat ovat motivoituneita, osaavia ja heillä on halu kehittää sekä itseään että työtehtäviä. Usein he katsovat myös pidemmälle tulevaisuuteen omiin uramahdollisuuksiinsa Sulzerilla. Harjoittelu on hyvä pohja lähteä kasvattamaan tulevaisuuden työntekijöitä sekä tuoda yritystä tunnetuksi opiskelijoiden keskuudessa. Maine hyvänä työnantajana kiirii nopeasti opiskelijapiireissä.

Jotta harjoittelu tuottaa molemminpuolista hyötyä, työtehtävät tulee suunnitella ja miettiä tarkkaan tarpeeksi monipuolisiksi ja harjoittelijan taitoja vastaaviksi – perehdytystä ja tukea unohtamatta!

Sulzer Pumps Finland Oy tunnetaan maailmanlaajuisesti pumppaus- ja sekoitusteknologian asiantuntijana ja se kuuluu osaksi globaalia Sulzer-konsernia. Suunnittelemme, valmistamme ja huollamme erilaiset pumput, sekoittimet ja kompressorit, jotka toimivat eri teollisuuden alojen vaativissa prosesseissa. Suomessa sulzerilaisia on yli 450 kuudella eri paikkakunnalla ja Suomen yhtiön pääkonttori ja tehtaat sijaitsevat Kotkassa.

Riina Honkanen HR-asiantuntija Sulzer Pumps Finland Oy, Kotka

SULZER

TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMINEN KOULUTUS- JA / TAI OPPISOPIMUKSELLA

Työelämässä oppiminen (entinen työssäoppiminen, työharjoittelu) antaa opiskelijalle mahdollisuuden työskennellä oikeassa yrityksessä ja oppia työelämän toimintatapoja sekä työyhteisössä toimimisen pelisääntöjä. Opiskelijalla on samalla mahdollisuus markkinoida omaa osaamistaan työpaikalla ja parantaa työllistymismahdollisuuksiaan.

Koulutussopimuksella hankitaan ja vahvistetaan osaamista työelämässä oppien. Koulutussopimus suunnitellaan ja tehdään aina yhdessä työnantajan kanssa tutkinnon osa tai pienempi osa kerrallaan tai useammasta tutkinnon osasta. Henkilö säilyy opiskelijana eikä ole työsuhteessa. Työelämässä oppiminen voi olla 1–5 päivää viikossa ja tuntimäärä sovitaan yksilöllisesti. Työnantaja ei maksa palkkaa tai tarjoa muuta korvausta. Opiskelija voi saada opintotukea ja muita opintososiaalisia etuja. Työnantajalle ei makseta koulutuskorvausta.

Oppisopimus voidaan solmia joustavasti osaksi oppilaitosmuotoisia opintoja tai se voi olla tapa suorittaa kokonainen tutkinto. Esimerkiksi loma-aikojen työntekijäpulaan voi saada helpotusta rekrytoimalla ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita oppisopimuksella. Oppisopimus tuo selkeää hyötyä sekä yrityksille että opiskelijoille. Yritys saa apua ja tukea rekrytointiin, opiskelijan opinnot etenevät ja osaaminen karttuu läpi vuoden.

NÄITÄ ASIOITA ON HYVÄ POHTIA?

- Tarjoammeko oppisopimus- tai koulutussopimuspaikkoja?
- Mihin tehtäviin?
- Minkä oppilaitoksen kanssa oppisopimus- tai koulutussopimukset tehdään?
- Haemmeko kansainvälisiä opiskelijoita?
- Paljonko oppisopimuslaiselle maksetaan palkkaa?
- Onko oppisopimus tutkintoon tähtäävä vai moduulipohjainen?
- Kuka vastaa perehdyttämisestä?
- Ketkä ovat vastuuhenkilöt yrityksessä ja oppilaitoksessa?

WICKHOLM TALOTEKNIIKKA

Wickholm Talotekniikka on yli 60-vuotias talotekniikkaurakointia ja LVIS-huoltotöitä Etelä-Suomen alueella harjoittava nuorekas, voimakkaasti kehittyvä yritys.

Yrityksemme ydinpalvelut koostuvat talotekniikan saneeraus- ja uudisrakentamisen urakoinnista ja huolloista. Erikoisosaamisenamme ovat perinteisten urakkamuotojen lisäksi projektinjohto- ja KVR-urakointi (kokonaisvastuurakentaminen) sekä sairaalaurakointi. Sairaalaurakointiosaamisemme käsittää vesi-, viemäri, lämpö- ja jäähdytysasennusten lisäksi myös sairaalakaasuasennukset.

Huolto-osaston tehokkaat ja räätälöidyt ratkaisut ovat parhaimmillaan erikoiskohteissa, joissa tarvitaan laajaa taloteknistä osaamista LVI-asennuksista automaatioon, sähköön sekä energia-/lämpöpumpputekniikkaan. Erikoiskohteiden lisäksi tuotamme asiakkaille vuosihuoltopalvelut ammattitaidolla ja oikein aikataulutettuna.

WICKHOLM TALOTEKNIIKKA

"Yhteistyö alueellamme yrityksemme ja oppilaitosten kanssa on toiminut hyvin. Keskustelemme aina opiskelijan valinnasta ennen sopimuksen tekoa opettajan kanssa saadaksemme juuri yrityksemme tarpeisiin sopivan "vahvistuksen". Ennen työelämäjaksoa käymme yhdessä opettajan kanssa läpi opintosuunnitelman ja opiskelijan tavoitteet. Näin voimme suunnitella työtehtävät, jotta opiskelu etenee suunnitellusti. Nykyiset työelämäjaksojen yksiköllliset aikataulut mahdollistavat oppilaitosyhteistyön ympäri vuoden."

Mika Toikka, työpäällikkö, R.A.Wickholm Oy

3. OPPISOPIMUSKOULUTUS

Oppisopimuksella hankitaan ja vahvistetaan osaamista työssä olevalle, ammattia opiskelevalle tai rekrytoitavalle henkilölle.

Opiskelija on työsuhteessa ja työskentelee vähintään 25 h/viikko.

Opiskelijalle maksetaan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaista palkkaa.

Oppisopimus voidaan sopia koko tutkinnon tai tutkinnon osan suorittamisen ajaksi.

Työpaikalta nimetään työpaikkakouluttaja, jonka tehtävänä on perehdyttää ja ohjata opiskelijaa oppisopimuksen aikana ja arvioida hänen edistymistään.

Työnantajalle oppisopimus on mahdollisuus kouluttaa olemassa olevaa henkilöstöään tai rekrytoida ja kouluttaa uusia täsmäosaajia.

OPPISOPIMUS JA KOULUTUSKORVAUS

Työnantajalle voidaan maksaa erikseen sovittavaa koulutuskorvausta, jos työnantaja ja koulutuksen järjestäjä arvioivat, että koulutuksesta aiheutuu työnantajalle kustannuksia ja sopivat korvauksen maksamisesta.

OPPISOPIMUS JA PALKKATUKI

Työnantaja voi hakea palkkatukea työttömän työnhakijan palkkaamiseen oppisopimuksella kotikunnan TE-toimistosta. Oppisopimus tai työsuhde ei voi alkaa ennen tukipäätöksen tekoa.

TE-toimisto päättää tuen määrästä ja kestosta työnantajan hakemuksen perusteella.

YRITTÄJÄN OPPISOPIMUS

Myös päätoiminen yrittäjä voi kouluttautua oppisopimuksella omassa yrityksessään. Oppisopimuksella opiskelevaa yrittäjää ohjaa toinen kokenut yrittäjä, mentori. Yrittäjä voi opiskella yrittäjyyttä tai hankkia esim. yrityksen toimialaan liittyvää osaamista.

Turha pelätä byrokratiaa!

Kymen Seudun Osuuskaupan (KSO) henkilöstöpäällikkö Sanna Mäenpäätä voi hyvin kutsua oppisopimuskonkariksi. KSOn olemassaolon ajan oppisopimus koulutusmuotona on tullut tutuksi ensisijaisesti liiketalouden perustutkinnon (merkonomi) ja liiketalouden ammattitutkinnon kautta. Oppisopimusta on käytetty myös esihenkilötehtäviin suuntaavien tai niissä toimivien henkilöiden kouluttamiseen (mm. lähiesimiestyön ammattitutkinto ja johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto).

Oppisopimuskoulutus on usein mukana, kun suunnitellaan yksittäisen henkilön urapolkua. Jos tunnistetaan jonkin henkilöstöryhmän tarve koulutuksella, voi oppisopimus olla silloinkin hyvä vaihtoehto. Edellytyksenä on, että koulutus sisällöllisesti asettuu ammatillisen koulutuksen järjestelmässä olevaan tutkintoon tai sen osaan.

Erityisesti Sanna Mäenpää kiittelee ammatillisen koulutuksen reformin mukanaan tuomaa joustavuutta. Oppisopimuksen tavoitteena ei suinkaan tarvitse olla koko tutkinto, vaan se voi hyvin olla osatutkinto tai jopa sitäkin pienempi kokonaisuus. Ammattiin opiskeleva kesätyöntekijä voi hyvin työskennellä oppisopimuksella, jolloin palkallisen työn ohella myös opinnot etenevät.

”Byrokratiaa on ihan turha pelätä sillä oppilaitoksen tuella pärjää todella hyvin”, Mäenpää rohkaisee työnantajia. Koulutusmuotoa kannattaa todellakin pohtia vaihtoehtona niin rekrytointitilanteessa, urapolkujen suunnittelussa kuin ylipäätään muuttuvan toimintaympäristön luomissa osaamisen kehittämistarpeissa.

Sanna Mäenpää
henkilöstöpäällikkö

Kymen Seudun Osuuskauppa on toimialueensa suurin kaupan- ja palvelualan työnantaja, ja sadassa toimipaikassamme työskentelee 1400 vahvan ammattitaidon ja hyvän työvireen omaavaa eri alojen osaajaa. Asiakasomistajia meillä on jo yli 86 000.
Harjoitamme marketkauppaa, matkailu- ja ravitsemiskauppaa, tavaratalo- ja erikoisliikekauppaa, autokauppaa, rauta- ja puutarhakauppaa sekä liikennemyymälä- ja polttonestekauppaa. Olemme S-ryhmän alueosuuskauppa, jonka tehtävänä on tuottaa monipuolisia ja kilpailukykyisiä etuja ja palveluja asiakasomistajilleen. Toiminnastamme syntyvän tuloksen käytämme palveluverkostomme kehittämiseen, asiakasomistajiemme palkitsemiseen, henkilöstömme ammattitaidosta ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen sekä maakunnan monimuotoisen toiminnan tukemiseen.

4 NÄYTÖT

Ammatillisessa koulutuksessa osaaminen osoitetaan näytöissä, jotka järjestetään pääsääntöisesti aidoissa työympäristöissä työpaikoilla. Näytössä opiskelija osoittaa, että hän hallitsee tutkinnon perusteissa edellytettävät arvioinnin kohteet ja kriteerit. Käytännön työsuoritusten lisäksi joissakin tutkinnoissa voidaan edellyttää kirjallisten dokumenttien tuottamista ja/tai erillispätevyyksien suorittamista. Näytöt suunnitellaan yksilöllisesti tutkinnon osittain ja niiden suunnittelusta vastaa koulutuksen järjestäjä. Suunnittelu tehdään yhdessä opiskelijan ja näyttöpaikan kanssa. Näytön arvioijana toimivat opettaja ja työelämän edustaja. Oppilaitos nimeää arvioijat ja huolehtii, että arvioijina toimivat työelämän edustajat on perehdytetty tehtävään. Ammatillisissa perustutkinnoissa arviointi tehdään asteikolla 1–5 ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa asteikolla hyväksytty/hylätty.

Organisaatiossasi saattaa olla pitkän linjan ammattilainen, jolta kuitenkin puuttuu “paperi”, tutkinto. Hän voi suorittaa tutkinnon ilman osallistumista koulutukseen.

NÄYTTÖYHTEISTYÖ

” Näytöt suunnitellaan aina yhteistyössä työpaikan ja oppilaitoksen kanssa. Meillä näytöt tapahtuvat aina sairaalahuoltajan tai laitoshuoltajan omissa, oikeissa työtehtävissä. Kymsote Kiinteistöt toimii koko Kymsoten alueella ja opiskelijalla on erinomainen mahdollisuus harjoitella erilaisia työtehtäviä ja löytää omat vahvuutensa erilaisissa työympäristöissä toimiessaan. Näyttöihin olemme panostaneet paljon, sillä niiden tulee olla mukavia tilanteita, joissa varmistetaan opiskelijan ammattitaito. Näyttöjen arvioijina työpaikalla toimivat pääasiassa palveluohjaajat, joilla on laaja osaaminen työtehtävistä ja päivittäisessä työskentelyssä vaadittavista valmiuksista. Näytöt aiheuttavat työtä, mutta samalla ne toimivat tehokkaina työhaastatteluina, joiden avulla saamme varmistettua, että opiskelija on soveltuva työskentelemään joukossamme jatkossakin.”

Tarja Pikarinen, palvelupäällikkö, Kymsote-Kiinteistöt Oy

Kymsote
KIINTEISTÖT

Kymsote-Kiinteistöt Oy on Kymsoten konserniin kuuluva yhtiö, joka tarjoaa noin 400 ammattilaisen voimin monipuolisia terveydenhuollon tukipalveluita rakennuttamisen, puhtauden ja huollon, kiinteistönhuollon, lääkintähuollon sekä tilahallinnan ja vuokra-asumisen saralla.

5 OPISKELIJAPROJEKTIT

Onko organisaatiollasi kehitettävää, jonka ratkaisuun voidaan hyödyntää opiskelijoiden intoa ja osaamista?

Opiskelijaprojektien kautta vaihdetaan osaamista molemmin puolin. Organisaatio saa sovitulla tavalla käyttöönsä opiskelijaprojektien tuotokset ja kehitysehdotukset. Opiskelijat saavat kontakteja työelämään ja oppivat ideoiden, kokeilujen sekä käytännön tekemisen kautta.

Opiskelijaprojektit ovat opiskelijoille oppimistehtäviä. Oppimiseen liittyy kiinteästi palaute ja sen kautta kehittyminen. Organisaation toivotaan sitoutuvan antamaan palautetta työn eri vaiheissa. Opiskelijaprojektista laaditaan sopimus, jossa sovitaan toimeksiannon sisältö, aikataulu ja tavoite sekä nimetään toteuttajat ja ohjaajat. Oppilaitos vastaa sopimuksen laatimisesta.

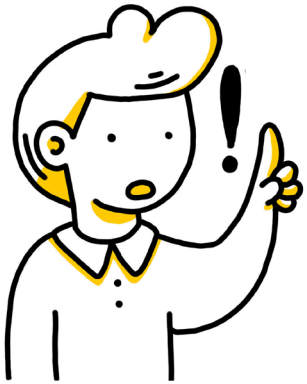

Huom. Opiskelijaprojektien suunnittelu- ja toteutusvaiheeseen kannattaa varata riittävästi aikaa.

Opiskelijaprojektin toimeksiannon aihe voi olla käytännössä mikä tahansa: tuotekehitystä, palvelun uudistamista tai testausta, teknisen ongelman ratkomista tai tapahtumasuunnittelua. Opiskelijaprojekti voi olla myös monialainen, jossa eri alojen opiskelijat tutkivat ja kehittävät samaa haastetta kukin oman alansa näkökulmasta.

OPPILAITOSYHTEISTYÖKUMPPANI: KSS ENERGIA

KSS Energia -konserni tekee monipuolista oppilaitosyhteistyötä eri koulutusasteiden kanssa. Yhteistyömuotoja ovat kesätyöntekijät, harjoittelujaksot, projektiyhteistyö, asiantuntijaluennot, päättötyöt sekä yhteiset näkyvyyshankkeet ja työnantajamielikuvatyö.

Energia-alan merkitys elinkeinoelämässä ja ihmisten arjessa on tiedostettu. Alan rooli kestävässä kehityksessä on tärkeä. Tämä on laajentanut oppilas-yritysyhteistyön muotoja entisestään. Nykyisin yhteisiä hankkeita toteutetaan paitsi KSS Energian teknisillä ydinliiketoiminta-aluella, myös yhtiön tuotekehitys- ja tukitoiminnoissa. KSS Energia on kasvava työnantaja, jolla on tarjota mielenkiintoisia urapolkuja monien alojen osaajille.

Tuoreita esimerkkejä ovat esimerkiksi Xamkin Palvelumuotoilun opintokokonaisuuden projektiyhteistyö yhdessä KSS Energian kuluttajaliiketoiminnan kanssa, päättötyöt KSS Verkon liiketoiminnassa sekä harjoittelujaksot konsernin

KSS ENERGIA

Mariliina Karppo
Markkinointi- ja viestintäjohtaja

Viestinnässä, Riskienhallinnassa ja Taloushallinnossa. KSS Energia on työllistänyt opiskelijoita myös lyhytaikaisiin innovatiivisiin projekteihin esimerkiksi muotoilun alueella.

Oppilaitosyhteistyöstä on syntynyt uusia, käytäntöön vietyjä toimintamalleja ja soveltamiskelpoisia konsepteja. Projektit ovat tuoneet KSS Energia -konsernin palvelukseen uusia osaajia, jotka ovat viihtyneet yhtiössä ja luoneet siellä pitkiä, palkitsevia uria.

Marja Ojanen
Hallintojohtaja

CASE 1: Harjoittelujaksolla konseptoitiin ”asukkaan” mittaista hankeviestintää

”Omaisuudenhallinta-liiketoiminta-alue on KSS Energia -konsernin investointeihin, verkonrakentamiseen ja -kunnossapitoon keskittynyt alue. Sillä on vaikuttava rooli Kymen alueen paikallisen infrastruktuurin kehittäjänä ja avainasema energiayhtiön vastuullisen, hiilineutraaliuteen pyrkivän energiantuotannon investoijana.

Xamkin opiskelija Anna Siitonen työskenteli opintojensa harjoittelujaksoilla sekä Omaisuudenhallinnan että konsernin Markkinoinnin ja Viestinnän hankeviestinnän avustajana. Anna Siitosen ja asiantuntijatiimien yhteistyössä yhtiö on kuvannut ja systematisoinut rakennus- ja investointihankkeissa tärkeää viestintää ja asiakasvuoropuhelun tavoitteita. Harjoittelun aikana on syntynyt hyödyllisiä toimintamalleja ja tuoreita näkökulmia siitä, mitä on asukkaan yksilölliset tiedontarpeet huomioiva viestintä mittavissa rakennushankkeissa.”

Jukka Rämä
Johtaja, Omaisuudenhallinta

CASE 2: Palvelumuotoilun projektiyhteistyö poiki toimivia ideoita tuotekehitykseen

”Olemme olleet Xamkin Palvelumuotoilun opiskelijoiden yrityskumppani viiden opintopisteen opintokokonaisuudessa, jossa opiskelijatiimit ovat työstäneet kanssamme uusia liiketoimintakonsepteja kuluttajamyyntiin.

Pitkäjänteinen pienryhmätyöskentely on perustunut win-win-vuoropuheluun. Opiskelijat ovat saaneet KSS Energian johdolta ainutlaatuisen katsauksen energiamurroksen tuomista kuluttajatarpeista ja markkinan muutoksista. Opiskelijat ovat briiffimme perusteella valinneet itseään kiinnostavan energiaratkaisumyynnin aihealueen ja tuottaneet konsepteja arvioitaviksemme.

Työstetyt ideat ovat tuoneet arvokasta palvelumuotoilunäkökulmaa tuotekehitystyöhömme ja poikineet monia jatkojalostuskelpoisia ideoita.”

Jessica Juhola
Johtaja, Kuluttajamyynti

ESIMERKKEJÄ OPISKELIJAPROJEKTEISTA

- Markkinointi ja mainonta
- Johtaminen ja innovaatiotoiminta
- Ennakointi
- Kansainvälisyys
- Talouden mittarit ja kannattavuus
- Tekoälyn ja robotiikan hyödyntäminen
- Digitaalisten palvelujen kehittäminen
- Energiatehokkuus ja energiavaihtoehtojen vertailuselvitys
- Logistiikkasuunnittelu ja toteutus
- Kestävä kehitys ja kiertotalous
- Työhyvinvointi ja sen kehittäminen
- Tapahtuman suunnittelu ja toteutus
- Restaurointiprojektit
- Tuotekehitys
- Pelillistäminen
- Palvelumuotoilu
- Prototyypit ja mallin rakennus
- Käyttöliittymäsuunnittelu
- Yrityskuvan kehittäminen
- Lean-projektit
- Turvallisuus
- Seinämaalaukset
- Karttasovellukset

6 OPINNÄYTETYÖ

Jokainen korkeakouluopiskelija tekee opintojensa loppuvaiheessa opinnäytetyön, joka on tutkimus- tai kehittämistehtävä. Opinnäytetytöt tehdään pääosin työelämälle ja tavoitteena on, että organisaatio saa konkreettisen hyödyn opinnäytetyön tuloksista sekä uutta tietoa ja näkemystä.

Opinnäytetyön aihe räätälöidään organisaation tarpeen mukaan kuitenkin niin, että se vastaa koulutusalan opinnäytetyön kriteerejä, tavoitteita ja opiskelijan opintosuunnitelmaa.

Opiskelijan opinnäytetyötä ohjaa korkeakoulun opettaja. Yhteistyön sujuvuuden vuoksi on hyvä nimetä organisaatiosta yhteyshenkilö. Yhdessä opiskelijan kanssa on hyvä sopia mm. opinnäytetyön rajauksesta, aikataulusta, raportointitavasta ja tutkimustulosten käytöstä.

MITÄ TARKOITETAAN OPINNÄYTETYÖLLÄ, KANDIDAATINTUTKIELMALLA, PRO GRADU -TUTKIELMALLA JA DIPLOMITYÖLLÄ?

Opinnäytetyö on alemman tai ylemmän ammattikorkeakouluopiskelijan lopputyö. Alemman ammattikorkeakoulun opinnäytetyön laajuus on 15 opintopistettä, mikä vastaa noin 400 tuntia opiskelijan työtä. Ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyön laajuus 30 opintopistettä eli noin 800 tuntia opiskelijan työtä.

Kandidaatintutkielma (kandi) on opinnäytetyö, joka tehdään alemmassa yliopistotutkinnossa eli kandidaatin tutkinnossa. Kandin laajuus on noin 7 viikkoa ja sen tyypillisimmät aloitusajankohdat ovat alkusyksy ja -vuosi.

Diplomityö (dippa) ja pro gradu -tutkielma (gradu) ovat molemmat ylemmässä yliopistotutkinnossa suoritettavia lopputöitä. Diplomityö on teknistä tutkintoa ja pro gradu -tutkielma on maisterin tutkintoa suorittavien opiskelijoiden lopputyö. Lopputyön laajuus on noin 6 työkuukautta ja sen voi aloittaa opiskelijan ja organisaation aikataulutoiveiden mukaisesti milloin vain.

Huom. Korkeakoulujen opinnäytetyöt ovat julkisia. Ne ovat tutkinnon osia, joiden tulee olla avoimesti arvioitavissa. Erillisellä sopimuksella opinnäytetyöstä voidaan jättää pois organisaation tunnistetiedot tai salassa pidettävät tiedot.

7 TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOTOIMINTA SEKÄ ASIANTUNTIJAPALVELUT

Oppilaitokset tuottavat paljon avoimia tutkimusprojekteja, laboratorio- ja mittauspalveluita sekä tilaustutkimuksia, jotka tarjoavat yrityksille korkeatasoisia palveluita tukemaan tutkimusta ja tuotekehitystä. Ne ovat uuden tiedon ja osaamisen lähde yrityksille. Projekteissa voidaan esimerkiksi luoda ja kehittää uusia palveluita, tuotteita, osaamista, toimintatapoja ja järjestelmiä. Niiden pituus voi vaihdella lyhyestä sprintistä monta vuotta kestävään yhteistyöhön.

Tilaustutkimuksella toteutetaan räätälöityjä tutkimuksia, jotka voivat olla laajoja tutkimushankkeita, pienempiä palvelututkimuksia tai diplomitöitä. Avoimet tutkimusprojektit tuottavat avointa tutkimustulosta ja ne rahoitetaan usein julkisesta lähteestä.

Laadi suunnitelma alueen oppilaitosten laboratorioiden, työstökoneiden, laitteistojen ja ohjelmistojen hyödyntämiseksi. Hyvään projektiyhteistyösuunnitelmaan kuuluvat seuraavat elementit:

- Minkälaisia projekteja tarjoamme?
- Millä aikataululla palvelut ovat saatavilla?
- Minkä oppilaitoksen kanssa teemme projektiyhteistyötä?
- Miten vastuut on jaettu? Ketkä ovat yritysten ja oppilaitosten vastuuhenkilöt ja työn ohjaajat?
- Miten salassapito on varmistettu? Miten tekijänoikeudet määritellään?
- Mitä kustannuksia kertyy? Maksammeko oppilaitoksille ja/tai opiskelijoille palkkioita?
- Miten projektit kustannetaan? Hyödynnetäänkö hankerahoitusta?

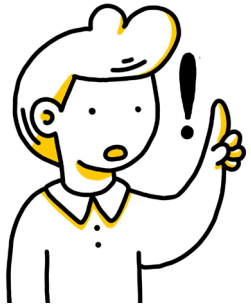

Huomaathan, että oppilaitosten asiantuntijat auttavat esimerkiksi rahoitushakemusten kirjoittamisessa!

Hyödynnä alueesi oppilaitosten osaamista!

KAAKKOIS- SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU, XAMK

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun, Xamkin, TKI-toiminta tähtää etenkin Etelä-Savon ja Kymenlaakson elinvoiman vahvistamiseen. Tavoitteena on tukea yrityksiä menestymään sekä synnyttää uutta yrittäjyyttä. Hankkeita on vuositasolla käynnissä noin 250. Kaikissa niissä Xamkin asiantuntijat etsivät, kokeilevat ja kehittävät uusia tuotteita ja palveluja tai tekevät tutkimusta yritysten ja työelämän tarpeisiin. Xamk toimii neljällä eri vahvuusalalla: metsä, ympäristö ja energia, digitaalinen talous, kestävä hyvinvointi sekä logistiikka ja merenkulku.

PROJEKTEISTA HYÖTYÄ LIIKETOIMINTAAN MONIPUOLISESTI

Oppilaitoksissa on jatkuvasti meneillään monia erilaisia projekteja, joihin yritykset voivat osallistua. Projekteja voidaan suunnitella ja toteuttaa yhdessä, ja usein projektit tarjoavat konkreettisia mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseen.

Esimerkiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ja aluekehitysyhtiö Cursorin Xlab - Yhteys yrityksiin -hankkeessa Xamk on kehittänyt yhteistyötä Kotkan Yrittäjät Ry:n kanssa. Yrittäjien kanssa yhteistyössä kehitettiin Yrittäjäpäivystystä, joka tarjoaa yrittäjille yhden luukun periaatteella kontaktipinnan Xamkin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan (TKI), koulutukseen ja opiskelijoihin. Yrittäjien kanssa rakennettiin yhteistyössä myös mentorointia osaksi Yrittäjäpäivystystä. Xamkin opiskelijat pystyivät osallistua Yrittäjäpäivystykseen ja saivat kokeneilta yrittäjiltä vinkkejä oman yritysidean tai jo toimivan yrityksen kehittämiseen. Yrittäjien näkökulmasta opiskelijat tarjosivat heille tuoreita ideoita ja omaa osaamistaan yrittäjien ajankohtaisten haasteiden ympärille. Yrittäjäpäivystys tarjoaa alustan verkostoitumiselle ja yrittäjät ovat löytäneet tapahtumasta uusia kontakteja ja yhteistyömahdollisuuksia eri yritysten välille.

Xlab - Yhteys yrityksiin -hanke toteutettiin 01.05.2018 - 31.08.2020. Hankkeen hallinnoijana oli Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy ja osatoteuttajana Cursor Oy.

LAPPEENRANNAN-LAHDEN TEKNILLINEN YLIOPISTO (LUT-YLIOPISTO), KOUVOLAN YKSIKKÖ

LUT-yliopisto tarjoaa korkeatasoisia tutkimus- ja tuotekehityspalveluja energiatekniikkaan, konetekniikkaan, sähkötekniikkaan, liiketalouteen, kestävän kehityksen tutkimukseen, uusiin teknologioihin ja tutkimuspohjaiseen liiketoimintaan. Tavoitteena on ratkaisukeskeisesti yhdistää korkealaatuinen tutkimusosaaminen käytännön ongelmiin ja kehittää yritysten innovaatio- ja kasvumahdollisuuksia kilpailukyvyn parantamiseksi erityisesti yliopiston neljällä vahvuusalalla: energia, ilma, vesi ja vastuullinen liiketoiminta.

LUT Kouvola pyrkii erityisesti tuotantotalouden osaajana edistämään rautatielogistiikkaan, teknologia- ja liiketoimintainnovaatioihin, ja yrittäjyyteen liittyvää tutkimusta, kehittämistoimintaa ja yritysyhteistyötä.

LUT-korkeakouluihin kuuluvassa LAB-ammattikorkeakoulussa asiantuntijat toteuttavat suunnittelu-, valmistus-, mittaus- ja analysointipalveluja. Tuote- ja materiaalitestauslaboratorio palvelee monipuolisesti yritystäsi. LABin koulutuksen ja TKI-toiminnan vahvuuksia ovat: kiertotalous, design, innovaatioiden kaupallistaminen ja hyvinvoinnin innovaatiopalvelut.

Esimerkkinä käytännön sovelluksesta, LUT-yliopisto käyttää osassa kursseistaan Telanto-alustaa, joka on suunniteltu opiskelijoiden ja yritysten kohtaamiseksi. Kurssille toivottavat työaiheet kuvaillaan alustalle ja yritykset voivat näin ollen tarjota projekteja, jotka sopivat kurssille. Yritykset saavat uusia innovatiivisia ratkaisuja oikeisiin tarpeisiin ja pääsevät työskentelemään suoraan opiskelijoiden kanssa, ja opiskelijat saavat kokemusta työelämästä ja vahvistavat juuri oppimiaan taitoja. ”Yksi parhaista tavoista tehdä yhteistyötä korkeakoulujen ja yritysten välillä, sillä kaikki voittavat”, alustaa monilla kursseilla käyttänyt tohtoriopiskelija Nikhil Phadnis kertoo. Hyvin onnistuneen projektin kautta yrityksen on myös mahdollista tarjota onnistuneelle opiskelijalle työharjoittelua tai jopa työpaikkaa, mikä lisää opiskelijoiden motivaatiota panostaa töihin ja näyttää kykynsä yritykselle.

KANSAINVÄLINEN VERKKOALUSTA INNOVAATIO-OSAAMISEN TUEKSI

LUT yliopiston Kouvolan yksikkö on ollut mukana kansainvälisessä INCREASE-projektissa, jossa kehitettiin ja luotiin menetelmä, joka edistää innovaatio-oppimista. Taustana projektin käynnistymiselle oli huoli eurooppalaisten yritysten innovaatiokyvykkyydestä. Eurooppalaiset alhaisen tutkimus- ja kehitys intensiteetin yritykset kamppailevat ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuuden, organisatoristen ongelmien, ja innovaatioasiantuntemuksen puutteen kanssa. Myös tekninen innovaatio on tuonut automatisoitumisriskin, joka ei rajoitu enää valmistus- ja maatalousalaan, vaan kiihtyy nopeasti kaikilla toimialoilla, etenkin palvelu-, käsiteollisuus- ja muilla matalan teknologian aloilla.

INCREASE-projekti on luonut menetelmän, joka edistää innovaatio-oppimista. Menetelmä on oppimisalusta, joka johdattaa oppijan yksilöllisesti oppimispolun alusta loppuun. Tämä menetelmä tuo innovatiivisuuden käsitteen tutuksi hauskalla ja helpolla tavalla, ja on tarkoitettu etenkin niille, joille käsite ei ole entuudestaan kovinkaan tuttu.

8 HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Haluatko vahvistaa henkilöstösi osaamista? Puuttuuko henkilöstöltä kulttuuri-, ensiapu tai työyhteisötaitoja? Pitäisikö osa henkilöstöstä kouluttaa uusiin tehtäviin? Osaava henkilöstö on jokaisen organisaation tärkein asia. Tämän vuoksi henkilöstön osaamiseen panostaminen on tärkeää nyt ja tulevaisuudessa.

Kymenlaakson oppilaitokset tarjoavat henkilöstön osaamisen kehittämiseen useita mahdollisuuksia:

- räätälöidyt koulutukset, kurssit ja valmennukset organisaation tarpeen mukaan
- avoimen korkeakoulun (avoin AMK) opintojaksot, jonne kaikki opiskelemisesta kiinnostuneet iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta voivat osallistua.
- erikoistumiskoulutus, joka on suunnattu jo työelämässä toimineille edistämään ammatillista kehittymistä korkeakoulututkinnosta valmistumisen jälkeen
- täydennyskoulutus on ammatillisen osaamisen vahvistamiseen räätälöityä koulutusta organisaatioiden tarpeisiin
- yhteishankintakoulutus, jolla tarkoitetaan yrityksen, työ- ja elinkeinohallinnon sekä kouluttajan yhteistyössä toteuttamaa koulutusta
- ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU, XAMK

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk, tarjoaa sekä AMK- ja YAMK-tutkintoon johtavaa koulutusta että jatkuvan oppimisen koulutuksia. Xamk Pulse kokoaa avoimen ammattikorkeakoulun ja täydennyskoulutuksen koulutukset yhteiseksi palveluksi. Voit koota koulutuksista joko isompia kokonaisuuksia tai suorittaa vain yhden, erityisosaamista tuovan koulutuksen. Voit hakea itsellesi tai yrityksesi henkilöstölle täsmäosaamista, tietojen päivitystä, asiantuntijuuskoulutusta tai kartoittaa itsellesi uusia uramahdollisuuksia Pulsen koulutusmahdollisuuksien kautta.

Avoimen ammattikorkeakoulun ja täydennyskoulutuksen ajankohtaisen tarjonnan löydät Xamkin koulutuskalenterista osoitteesta www.xamk.fi/koulutuskalenteri

Avoin AMK on edullinen ja helppo tapa etsiä uutta osaamista. Avoimessa AMK:ssa ei voi suorittaa AMK- tai YAMK-tutkintoa, mutta jos myöhemmin tulet Xamkiin tutkinto-opiskelijaksi, avoimessa AMK:ssa suorittamasi opinnot voidaan hyväksilukea osaksi tutkintoa.

Xamkin Osaamisen Personal Trainer- palveluna (OPT-palvelu) kautta autetaan yrityksiä löytämään tarvittavaa henkilöstökoulutusta ja osaamisen kasvupolkuja. OPT/palvelussa tuotetaan yritykselle osaamiskartoitus ja osaamisen kehittämisen suunnittelu yhdessä yrityksen kanssa.

EKAMI YRITYSPALVELUT – RATKAISUJA OSAAMISEN KEHITTÄMISEN TARPEISIIN

Ekamin Yrityspalvelut palvelee nimensä mukaisesti erityisesti yrityksiä. Osaamisen kehittämisen työvälineitä ovat joustavat ja asiakkaiden tarpeisiin räätälöitävät yrityskoulutukset, oppisopimuskoulutus ja työvoimakoulutuksena toteutettava yhteishankintakoulutus. Ei-tutkintotavoitteiset koulutukset toteuttaa Ekamin tytäryhtiö Ekami Consulting Oy. Ekamilla on oppisopimuskoulutuksen laajennettu järjestämislupa, joten pystymme hyödyntämään myös muiden oppilaitosten koulutustarjontaa.
Ekamin osaamisen kehittämisen palvelut löydät: https://www.ekami.fi/yrityspalvelut

EDUKO – YRITYKSEN LIIKETOIMINNAN TAVOITTEIDEN TUKENA

Eduko tarjoaa työelämälle osaamisen kehittämispalveluita. Yhteistyössä asiakkaiden kanssa selvitetään osaamistarpeet ja kootaan eri alojen osaajat avuksi. Käytössä ovat monipuoliset palveluratkaisut, esim. oppisopimukset, lisä- ja täydennyskoulutukset sekä erilaiset työssä tarvittavat pätevyydet ja sertifikaatit. Yritystä autetaan myös rahoitusratkaisujen selvittämisessä.

Tarjolla on mm. tutkintokoulutuksia ja täydennyskoulutusta sekä erilaisia työssä tarvittavia pätevyyksiä ja sertifikaatteja.

Ota meihin yhteyttä soittamalla Jani Nurmelle (040 687 7775) tai sähköpostilla tyoelamapalvelut@eduko.fi

LUT-TÄYDENNYSKOULUTUS

LUT-täydennyskoulutus tuo yliopiston huippuosaamisen yritysjohdon ja asiantuntijoiden käyttöön koulutuspalvelujen kautta. Yhdistämme ajankohtaisen johtamisen, talouden ja tekniikan tutkimustiedon yritysten konkreettisiin tiedon tarpeisiin myös tekniikan ja talouden rajapinnoilla.

LUT-täydennyskoulutus auttaa sinua sekä syventämään että laajentamaan osaamistasi. Työkaluinamme ovat avoimet johdon ja asiantuntijoiden ohjelmat, lyhytkestoiset moduulit sekä yrityskohtaiset koulutukset.

Kaikille eivät sovi samat ratkaisut, sen tiedämme. Siksi rakennamme henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat ja yrityskohtaiset koulutuskokonaisuudet aina yhdessä asiakkaan kanssa. Olemme mukanasi kehitysprosessin alusta loppuun asti.

Tutustu ajankohtaiseen koulutustarjontaamme www.lut.fi/taydennyskoulutus tai ota yhteyttä asiakkuuspäällikkö Sari Valkeapää sari.valkeapaa@lut.fi tai puh. 040 535 1935

9 TE-TOIMISTO TUKEE OSAAMIS- JA OSAAJATARPEISSA

Kaakkois-Suomen TE-toimiston Yrityspalvelut on yrityksen tukena sen kaikissa elinkaarenvaiheissa. Olemme yritysten tukena niiden alkutaipaleella, ja starttirahaprosessista vastaavat asiantuntijamme kohtaavatkin monet alueemme uusista yrittäjistä. Meiltä saa asiantuntija-apua myös yritystoiminnan haastavissa vaiheissa muutosturvapalveluidemme kautta.

Autamme työantajaa löytämään osaavaa työvoimaa. Tuemme rekrytointiprosessin käynnistämisessä ja tarjoamme apua myös kansainvälisen rekrytoinnin käynnistämiseksi EURES-palvelun muodossa. On tärkeää, että työnhakija-asiakkaidemme työllistymisen ja osaamisen kehittämisen edistämiseksi voimme tapauskohtaisesti myöntää palkkatukea. Myös oppisopimuskoulutusten kohdalla palkkatuki voi tulla kyseeseen, joten muistattehan TE-toimiston myös silloin. Tärkeintä on, että varmistatte palkkatukimahdollisuuden ennen työsuhteen tai oppisopimuskoulutuksen alkamista!

Olennainen osa palveluitamme on auttaa työnantajaa osaamistarpeissa. Meidän kauttamme yritys voi yhteishankintakoulutusten muodossa saada lisää osaajia tai kehittää jo olemassa olevan henkilöstön osaamista. Yhteishankinta on nimensä mukaisesti yhdessä hankittua koulutusta, jota työnantajan ei tarvitse kustantaa tai suunnitella yksin. Koulutukset toteutetaan yhteistyössä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa ja me TE-toimistolla olemme yrityksen tukena tässä prosessissa.

Antero Järvinen, palvelupäällikkö, yrityspalvelut, Kaakkois-Suomen TE-toimisto

Kaakkois-Suomen TE-toimiston yrityspalveluissa asiat tehdään asiakaslähtöisesti ja avoimesti.

Etsimme asiakkaan kanssa yhdessä ratkaisut kulloiseenkin palvelutarpeeseen, joten olettehan rohkeasti meihin yhteydessä.

Yrityspalvelut tavoittaa numerosta 0295 042 001. Palvelumme löytyvät verkosta osoitteista https://tyomarkkinatori.fi ja https://toimistot.te-palvelut.fi/kaakkois-suomi

TE-palvelut
tjänster | services

10 OPETTAJIEN TYÖELÄMÄJAKSOT

Organisaation on mahdollista hyödyntää opettajien osaamista ja ammattitaitoa toiminnassaan työelämäjaksojen avulla. Lisäksi organisaatio saa henkilökontakteja oppilaitoksiin. Työelämäjaksot tarjoavat mahdollisuuden tiedon jakamiselle puolin ja toisin. Näiden avulla opettajat saavat ideoita ja kasvattavat työelämäverkostojaan. Työelämäjaksot tarjoavat opettajalle tilaisuuden päivittää tietonsa vastaamaan työelämän tarpeita sekä jakamaan tätä tietoa eteenpäin opiskelijoille esimerkiksi päivitettyjen opintojaksojen kautta.

Opettajien työelämäjaksojen pituus on maksimissaan kolme kuukautta. Sen pituudesta voidaan sopia organisaation tarpeiden mukaan. Työelämäjakso on mahdollista toteuttaa myös työskennellen osan viikosta opetustehtävissä ja osan työelämäjaksolla. Tällä järjestelyllä työelämäjaksolta nousevia kehittämistehtäviä voidaan kytkeä joustavasti opetukseen.

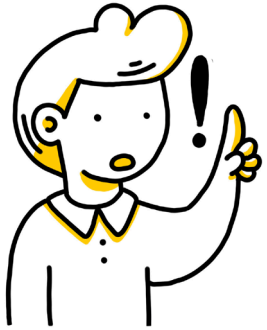

Huom! Opettajien työelämäjaksosta laaditaan sopimus, jossa määritellään oppilaitoksen ja organisaation tehtävät ja vastuut. Oppilaitos maksaa opettajalle työelämäjakson ajalta palkan ja vastaa työnantajan lakisääteisistä työtapaturma-, eläke- yms. vakuutuksista.

JOUSTAVA TYÖELÄMÄJAKSONI VOLAT OY:SSA 1.8.–31.12.2020

Syksyllä 2020 olen ollut opetus- ja ohjaustyön lisäksi työelämäjaksolla Volat Oy nimisessä yrityksessä joustavalla aikataululla elokuusta joulukuuhun 2020. Volat Oy on kolmen yrittäjän perustama yritys, jonka perusajatuksena on kerätä yhteen combo eri alojen osaavia yrittäjiä mahdollistaakseen joustavalla, luovalla ja moniulotteisella yhteistyöllä tuotetun asiakaskokemuksen asiakkaille. Volat Oy tarjoaa monipuolista tuote- ja palveluvalikoimaa, sisältäen esimerkiksi palvelumuotoilua, markkinointia ja tapahtumatuotantoa. Volat Oy on:

> "Pieni luova toimisto. Toiminta-alusta, joka mahdollistaa työtilat ja verkostomaisen liiketoiminnan yksinyrittäjille ja itsensä työllistäjille."
> *- Heidi Huovinen*
> *(Volat Oy:n perustajajäsen).*

Työelämäjaksoni toteutui joustavasti syksyn aika niin, että työaikaani normaali ohjaus- opetustyön lisäksi sisällytettiin tietty tuntimäärä työelämäjakson toteutusta. Tein oman työn ohella töitä Volat Oyssa. Olen päässyt syksyn aikana seuraamaan ja elämään mukana yritystoiminnan kehittämisessä, palvelujen/tuotteiden konseptoinnissa, tarinallisessa ja osallistavassa yhteiskehittämisen työpajoissa, villissä ideoinnissa ja yrittäjän arjen iloissa sekä haasteissa.

Työelämäjakson toteuttaminen joustavasti oman työn ohella on ollut mielenkiintoinen, toki välillä myös ajanhallinnan näkökulmasta hektinen kokemus. Olen päässyt mukaan moniin erilaisiin työelämän caseihin, jonka puolen vuoden joustava toteutusaika on mahdollistanut. Toki silloin tällöin on usean eri työkuvion kalenterointi nostattanut hikikarpaloita otsalle. Kuitenkin kokonaisuutena työelämäjakso oli ehdottomasti avartava ja inspiroiva kokemus. On ollut innostavaa olla mukana seuraamassa ja osallistumassa yrittäjien työarkeen ja siinä samassa olen oppinut paljon. Työelämäjakson toteuttaminen yhtä aikaa oman käynnissä olevan opintojakson kanssa on luonut mahdollisuuden nopeallakin tahdilla tuottaa opiskelijoille työelämän kokemuksia, sparrausta ja ideoita. On opetuskin, niin sanotusti, pysynyt mukana työelämän sykkeessä. Samalla myös opettajana olen päässyt taas verestämään muistoja siitä, kuinka ne teoreettiset lainalaisuudet, joita opintojakson aikana taklataan, heräävät henkiin oikeassa elämässä.

Liisa Laitinen, KTM, lehtori

11 KANSAINVÄLISET OSAAJAT

Kansainvälisiä opiskelijoita tulee Suomeen ympäri maailmaa, ja he ovat usein osaavia tekijöitä ja motivoituneita tutustumaan suomalaiseen työelämään ja mahdollisesti työllistymään Suomeen. Korkeakouluissa on paljon ulkomaalaistaustaisia opiskelijoita, jotka etsivät harjoittelu- tai työpaikkaa opintojensa aikana. Suomessa kouluttautuminen integroi heitä suomalaiseen yhteiskuntaan ja tavoitteena on saada heidät jäämään alueelle. Yritykset saavat arvokasta kansainvälistä osaamista opiskelijoiden kautta.

ETSITKÖ UUSIA NÄKÖKULMIA KANSAINVÄLISTYMISEEN?

Erityisesti pk-yrityksille kansainväliset osaajat ovat suuri mahdollisuus – yritysten kannattaakin lähestyä oppilaitoksia rohkeasti ja selvittää omia mahdollisuuksiaan harjoittelupaikkojen ja töiden tarjoamiseen.
Opiskelijat ovat hyvä tapa lisätä yrityksen kielitaitoa, monikulttuurisuutta ja löytää jopa uusia markkinoita.
Xamkissa opiskelee vuosittain yli 450 kansainvälistä opiskelijaa lukuisista eri maista. Heitä opiskelee laajasti Xamkin eri aloilla.

Alakohtaisen osaamisen ja tietotaidon lisäksi kansainväliset opiskelijat tuovat yrityksiin ymmärrystä erilaisista kulttuureista, raikkaita näkökulmia, laajoja verkostoja sekä monipuolista kielitaitoa.
Kansainväliset opiskelijat ovat kiinnostuneita löytämään paikallisista yrityksistä työpaikkoja, mutta myös mahdollisuuksia harjoitteluihin, opinnäytetyön tekemiseen, erilaisiin projekteihin sekä vapaaehtoistyöhön.

KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN TET-PÄIVÄ

Kymenlaakson kauppakamari ja Xamk haluaa madaltaa yritysten kynnystä tutustua alueen kansainvälisiin opiskelijoihin. Yhtenä mallina on päivän pituiset tutustumisjaksot kymenlaaksolaisiin yrityksiin matalalla kynnyksellä mallilla kuten TET-päivä perusasteen opiskelijoille. Kiinnostuitko?

Työelämän edustajilla on mahdollisuus osallistua kansainväliseen toimintaan Erasmus+ -liikkuvuusrahoituksella. Esimerkkejä työelämäverkoston kansainvälisestä toiminnasta: asiantuntijavaihto, osallistuminen kilpailumatkoille (SKILLS), kontaktoituminen oman alan toimijoiden kanssa, osallistuminen hanketyöhön.

POSITIIVISIN KOTKALAINEN 2020

Nabil Niazi saapui perheensä kanssa Suomeen noin kymmenen vuotta sitten. Ensimmäiset 1,5 vuotta kului oleskeluvan saamiseen, jonka aikana Nabil opiskeli suomen kieltä vastaanottokeskuksessa ja iltalukiossa. Oleskeluluvan odottaminen oli henkisesti rankkaa aikaa, jota helpotti opiskelu ja itsensä kehittäminen. Seuraavaksi Nabil aloitti kuusi kuukautta kestävät kieliopinnot Ekamilla, mihin hänet ohjattiin TE-toimiston kautta. Kieliopintojen jälkeen opiskelu jatkui Ekamilla myynnin ammattitutkinnon parissa. Samana päivänä, kun Nabil sai tutkintotodistuksen, hän aloitti työt S-marketissa Pasaatissa. Hän uskoo, että syy nopeaan työllistymiseen johtui hyvin suoritetusta työharjoittelusta opiskeluaikana. Työskenneltyään kuusi vuotta S-marketissa, hän haki töitä Prismasta, jonne hänet myös valittiin. Hän on ollut Prismassa kolme vuotta ja haluaa jatkaa tätä työtä myös tulevaisuudessa. Samanaikaisesti hänellä on toiminimi, jonka kautta hän tarjoaa tulkkauspalveluita mm. viranomaisille maanlaajuisesti.

Nabil on sopeutunut Suomeen hyvin. Suurimpina haasteina on ollut kielitaito ja sen kehittäminen, sekä saman tason saavuttaminen muiden työnhakijoiden kanssa. Tähän vaikuttaa kulttuurierot ja kielelliset vaatimukset. Hänestä on hienoa, että Suomessa on mahdollisuus kehittää itseään ja menestyä työelämässä omien resurssien mukaisesti. Jos olet ahkera työssäsi, niin saat arvostusta ja kunnioitusta muilta ihmisiltä, toteaa Nabil omien kokemuksien myötä.

Nabil kokee, että maahanmuuttajataustaisen ihmisten on melko vaikea työllistyä eri virastoihin, koska kielitaito asettaa omat vaatimukset ja haasteet. Myös yritysten perustaminen on haastavaa mm. vero- ja kirjanpitojuridiikan takia. Tässäkin kielitaidon riittämättömyys luo haasteita, koska yritysjuridiikan tekstit eivät ole aina helppoa ymmärtää.

Tulevaisuudessa Nabil haluaa kehittää itseään kaupallisen koulutuksen ja kielitaidon osalta. Haaveena on MBA-tutkinto ja yritystoiminnan laajentaminen. Suomi on hieno ja tasa-arvoinen maa elää, jonne Nabil perheineen on tullut jäädäkseen. Lopuksi hän toteaa, että työyhteisö on toinen perhe, mutta omaa perhettä ja harrastuksia ei saa unohtaa. Ne ovat tärkein osa elämää. Nabil sai marraskuussa 2020 Nuorkauppakamarin myöntämän vuoden positiivisin kotkalainen tunnustuksen.

MUMBAISTA LAPPEENRANTAAN

Nikhil Phadnis tuli Suomeen Intiasta, Mumbaista. Hän valmistui tekniikan kandidaatiksi Intiassa vuonna 2018, jonka jälkeen päätti jatkaa opiskelua Suomessa. Phadnis aloitti LUT-yliopistossa kansainvälisessä Global Management of Innovation and Technology -maisteriohjelmassa elokuussa 2019. Idea Suomessa opiskelusta lähti silloisessa työssä erään yhteistyökumppanin kautta.

Suomeen sopeutuminen on käynyt helposti, mutta haasteita ovat tuoneet kielimuuri ja työpaikkojen löytäminen. Suomea puhumattomalle englantia ei löydy kaupungin kylteistä paljoakaan, mutta onneksi suurin osa ihmisistä puhuu hyvää englantia niin kaupungilla kuin kampuksellakin. Työpaikkoja, joissa suomea ei tarvitse osata löytyy sen sijaan huomattavasti vähemmän, mikä saattaa myös tulevaisuudessa vaikeuttaa töiden löytymistä. Suomi kuitenkin antaa parastaan koulutuksessa: laaja vapaavalintaisuus kurssivalinnoissa, monipuolisuus suoritustavoissa ja konkreettisen kokemuksen kertyminen sopivat intialaiselle osaajalle paremmin, kuin kotimaan koulutusjärjestelmä. Suomessa on huoletonta opiskella. Myös erilainen luonto ja kulttuuri ovat jättäneet jäljen Phadnisin sydämeen.

”Kaikkialla on vihreää ja hiljaista, ei liikennettä ollenkaan. Toki talvisin on vähän harmaata, mutta en itse ollut koskaan aiemmin nähnyt lunta kuin vasta Suomessa, joten olihan se mielenkiintoinen kokemus. Pidän myös suomalaisesta kulttuurista kahvinkulutuksineen ja saunomisineen. Suomi on hyvä paikka asettua aloilleen.”

Tällä hetkellä Phadnis työskentelee nuorempana tutkijana LUT-yliopiston Kouvolan yksikössä ja suorittaa tohtorin opintoja.

YHTEYSTIEDOT

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk

Nettisivulinkki www.xamk.fi/yrityksille/
Yhteyshenkilö Laura Häkkinen, laura.hakkinen@xamk.fi, 050 468 8082
Nettisivulinkki www.xamk.fi/avoinamk
Yhteyshenkilö Piia Pöysä, piia.poysa@xamk.fi, 040 630 2520

Kaakkois-Suomen TE-toimisto

Nettisivulinkki: https://toimistot.te-palvelut.fi/kaakkois-suomi
Yhteyshenkilöt:
Antero Järvinen, antero.jarvinen@te-toimisto.fi, 029 504 2068
Minna Ollikainen, minna.ollikainen@te-toimisto.fi, 029 504 2119

Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, EKAMI

Nettisivulinkki www.ekami.fi/yrityspalvelut
Yhteyshenkilö Mika Urpalainen, mika.urpalainen@ekami.fi, 044 554 4300

Kouvolan Ammattiopisto Oy, Eduko

Nettisivulinkki www.eduko.fi
Yhteyshenkilö Jani Nurmi, jani.nurmi@eduko.fi, 040 687 7775

Kymenlaakson kauppakamari

Nettisivulinkki www.kymichamber.fi/
Yhteyshenkilö Marika Kirjavainen, marika.kirjavainen@kauppakamari.fi, 040 9006651

LUT Kouvola

Nettisivulinkki www.lut.fi/lut-kouvola
Yhteyshenkilö Anna-Maija Wörlin, anna-maija.worlin@lut.fi, 050 473 4205

YHTEISTYÖSSÄ
ON
VOIMAA!